

INDEX PX 1326,10

-0,31 % ▼

EUR (Kč/EUR) 25,65

-0,36 % ▼

USD (Kč/USD) 22,20

+0,76 % ▲

ZLATO (USD/tr. unce) 1782,00

-0,80 % ▼

ROPA (USD/barel) 83,93

+0,52 % ▲

# České firmy si oblíbily Filipínce

Ukrajinský trh práce začíná být pro české zaměstnavatele vyschlý, pracovníky ze zahraničí ale zoufale potřebují. Mnohým se před covidem osvědčili ti z Filipín, zájem mají i o Moldavany či Bělorusy.

IVANA PEČINKOVÁ

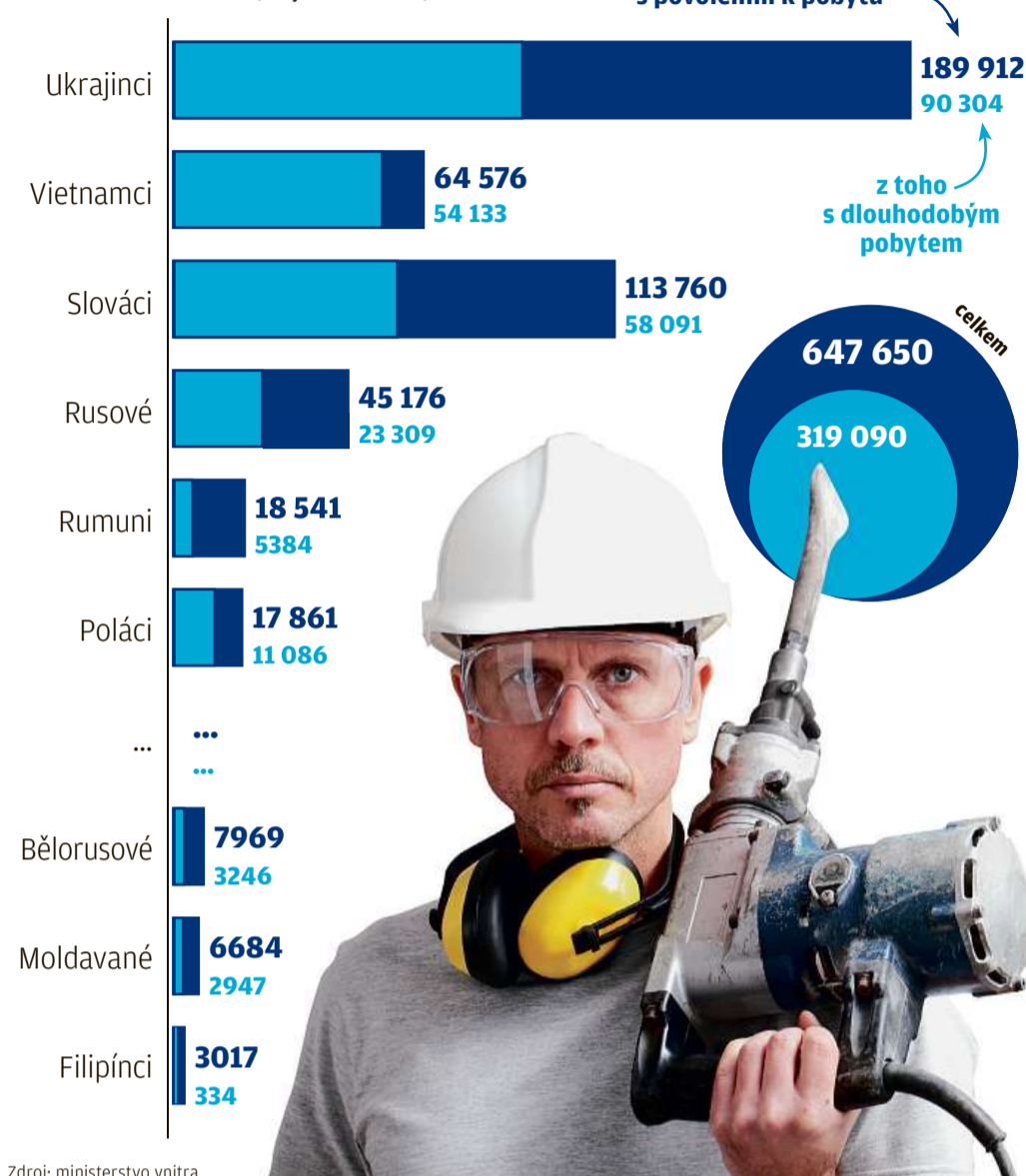
**PRAHA** Velkým hitem českých firem, které už dlouhou dobu nejsou schopny sehnat dostatek zaměstnanců na domácím trhu práce, se před vypuknutím pandemie koronaviru stali pracovníci z Filipín. „Sháněli se po nich hlavně zaměstnavatelé z oboru gastronomie a hotelnictví. Filipinci coby obyvatelé bývalé americké kolonie umějí velmi dobře anglicky, jsou pracovití, spolehliví a pečliví. A také velice loajální, což je pro majitele či manažery firem extrémně důležité,“ říká ředitel odboru usnadňování obchodu a služeb Hospodářské komory ČR Tomáš Zelený. „V poslední době ale zájem o ně hlavně kvůli potížím s dopravou ochladl a místo nich se české firmy začaly zajímat o pracovní síly z Moldávie a Běloruska,“ dodává.

## Spolehliví a loajální

Filipínce k nám kvůli pandemii covidu a naprostému ochromení dopravy po mnoho měsíců nebylo jak z jejich vzdálené domoviny dostat. K tomu další komplikace: ti, kteří chtějí pracovat v zahraničí, nejprve musejí získat povolení své domovské vládní agentury. Ta prověřuje pracovní podmínky u zahraničního zaměstnavatele a má mimo jiné požadavek, aby zaměstnavatel zaplatil svému filipínskému zaměstnanci každé dva roky zpáteční letenku domů.

„Po obnově leteckého spojení po skončení horké fáze pandemie velice vzrostla cena letenek, které dosahovaly několika desítek tisíc korun. Spolu s poplatkem filipínských agentur za zprostředkování musel tak zaměstnavatel vynaložit vysoké vstupní náklady. K tomu měl za dva roky platit další letenku,“ vysvětluje Zelený.

## Cizinci v Česku (údaje k 30. 9. 2021)



Zdroj: ministerstvo vnitra

Nicméně ještě před covidem se to českým firmám vyplátilo. I proto, že vyslání vládní agenturou pro ně bylo velkou zárukou spolehlivosti a loajality filipínského zaměstnance. „Případná nespokojenost agentury je pro Filipínce velkým strašákem. U nich doma je totiž velká nezaměstnanost. Na deset milionů lidí proto pracuje v zahraničí, hlavně v arabských zemích,“ podotýká Zelený.

O zájmu českých firem o zaměstnance z Filipín mluví i personálně poradenská agentura Graf-ton Recruitment. Ředitel společnosti Martin Malo nedávno uvedl, že ukrajinský trh práce začíná být

vyschlý a že teritoriem, kam se upíná zájem českých zaměstnavatelů, začíná být stále více Asie. Marketingová ředitelka Jitka Součková uvedla, že české firmy mají velmi dobré zkušenosti se zaměstnanci z Filipín. Ti by podle ní mohli české ekonomice pomáhat trvale. Mají zájem k nám přijít i s rodinami, chtějí bydlet, koupit si auto, jezdit na výlety. A Česku by mohli pomoci i s porodností.

Filipínce, jejichž získání se českým zaměstnavatelům od nástupu pandemie koronaviru neúnosně prodláží, podle Tomáše Zeleného nyní nahrazují hlavně Moldavané. Zájem o ně mají nejen ho-

tely a restaurace, ale i stavební průmysl. Nahoru jde i Bělorusko, žádání jsou pracovníci hlavně v dopravě, skladovém hospodářství a stavebnictví. Podle statistik ministerstva vnitra v Česku ke konci září pobývalo na základě povolení k trvalému pobytu zhruba 3,7 tisíce a přechodně 2,9 tisíce Moldavanů a 3,2 respektive 4,7 tisíce Bělorusů.

## Zájem o Ukrajince neopadá

Nejvíce – asi třetinu z celkem 648 tisíc cizinců pobývajících na našem území – ovšem stále představují lidé z Ukrajiny. „Na 90 procent zaměstnavatelů shání

ukrajinské pracovníky, hlavně se střední a nižší kvalifikací,“ konstatuje Zelený. Hospodářská komora je hlavním partnerem státu při realizaci programů pro zajišťování dlouhodobých pracovních víz zahraničních zaměstnanců, takzvaných zaměstnaneckých karet.

Pro pracovníky z Ukrajiny je určeno 40 tisíc zaměstnaneckých karet ročně, pro ostatní země s velkým odstupem méně. Například pro zmíněné Filipínce dva tisíce. Ještě před covidem firmy licitovaly s vládou o zvýšení kvóty. Teď je to ale jinak. „Na základě doposud vyřízených či přijatých žádostí na zaměstnance z Ukrajiny se domníváme, že roční kvóta 40 tisíc nebude vyčerpána. Odhadujeme, že na konci praxe by počet žádostí mohl dosáhnout 25 tisíc,“ upřesňuje Zelený. Všechny žádosti přitom reprezentují zcela konkrétní zaměstnavatele, které si česká firma vyhlédla a předjednala.

## Polsko je rychlejší

„V získávání zahraničních zaměstnanců nám silně konkuruje Polsko, které nám odčerpává nejlepší zaměstnance z Ukrajiny i jiných zemí. Nekonkuruje nám mzdou, ale rychlostí vyřízení administrativních záležitostí. Zatímco v Česku to trvá tři měsíce, v Polsku pouhé tři týdny. Rychlost je rozhodující parametr pro zaměstnavatele i zaměstnance,“ upozorňuje Zelený.

O znevýhodnění českých zaměstnavatelů kvůli dlouhému vyřizování pracovního povolení hovoří i Miroslav Somol, bývalý náměstek ministra průmyslu a obchodu a poradce Asociace malých a středních podniků a živnostníků (AMSP). Ta je vedle Svazu průmyslu a dopravy a Konfederace zaměstnavatelských svazů další podnikatelskou organizací, která pro státní programy zaměstnávání cizinců sbírá žádosti českých zaměstnavatelů. „Snažíme se žádosti odbavit ihned, jak přijdou. Ale státní programy vždy vyžadují administrativu. Pokud její vyřizování probíhá mezi několika resorty, pak to vždy zabere nějaký čas,“ říká Somol. V administrativním kolečku, jímž musí žádost české firmy projít, jsou tři ministerstva a jim podřízené organizace, např. konzuláty.

## Havlíček chce zastropovat zálohy energií

**PRAHA** Ministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček (ANO) jedná s Energetickým regulačním úřadem (ERÚ) o možném stanovení stropu zálohových faktur pro klienty v režimu dodavatele poslední instance (DPI). Havlíček uvedl, že tím chce pomoci ohroženým rodinám. „Jedná se o zastropování zálohových faktur pro DPI, nikoliv ceny. V tuto chvíli řešíme s ERÚ, jak to rychle udelat. Chceme tím pomoci ohroženým rodinám, současně se ale musí najít optimální hranice, neboť cesta není zůstat u DPI, ale přejít ke standardním dodavatelům,“ uvedl Havlíček.

Standardní dodavatelé podle Havlíčka nabídnou nejen lepší cenu, ale i nižší zálohy na energii, a to o 30 až 60 procent. „Paralelně chystáme mimořádnou okamžitou pomoc pro domácnosti ohrožené energetickou chudobou, odpuštění DPH a odpuštění plateb za obnovitelné zdroje,“ dodal Havlíček.

## Pětkrát vyšší zálohy

Již dříve uvedl, že asi desetina českých domácností ohrožených energetickou chudobou kvůli růstu cen energií bude mít nárok na jednorázovou dávku. Podle ministryně práce a sociálních věcí Jany Maláčové (ČSSD) to ale není možné a řešení musí navrhnout ministerstvo průmyslu a obchodu. Premiéra Andreje Babiše (ANO) kvůli tomu Maláčová žádá o svolání schůze vlády.

Dvaasedmdesátiletá žena ze Svitavska obdržela od DPI Inno-gy dopis s rozpisem záloh za plyn v minulých dnech. Inno-gy požaduje měsíční zálohu 14 110 korun, přičemž první za říjen má uhradit do neděle 31. října. Donedávna platila zálohu společnosti Bohemia Energy ve výši tři tisíce korun. Její důchod včetně vdovského činí zhruba 18 tisíc korun.

Od ČEZ Prodej, který je jejím DPI pro elektřinu, má dostat rozpis záloh dodatečně. Dostud za ni platila u Bohemia Energy měsíčně 900 korun, u DPI bude podle ceníku za říjen záloha zhruba o čtyři tisíce korun vyšší. čtk

## Uzavírka D1 ochromí noční provoz

**PRAHA** V noci ze soboty na neděli se uzavře v obou směrech dálnice D1 na 25. kilometru. Důvodem je osazení nosné konstrukce nadjezdu přes dálnici u Kališ-tě nedaleko Prahy, uvedlo Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD).

Dálnice by se měla pro řídicí uzavřít v sobotu ve 21.00, zpět by se měla auta vrátit v neděli v 9.00. Instalovat se bude 77,5 metru dlouhá a 168 tun vážící konstrukce nadjezdu, který převádí místní obslužnou komunikaci Lensedy–Hrušov přes dálnici D1.

Řidiči budou muset po dobu uzavírky jezdit po objízdných trasách. Pro vozidla do 12 tun je objížďka obousměrně ze sjezdu na Mirošovice, po silnici I/3 a přes Benešov na exit na 34. kilometru u Ostředku. Vozy nad 12 tun musí dálnici objet výrazně delší objížďkou, a to přes Tábor. Zpět na dálnici se vrátí na 90. kilometru u Humpolce.

Při demolicí mostu v červenci řídicí nákladních aut nerespektovány stanovenou objížďkou a jezdili po trasách pro auta do 12 tun. Vznikaly tak dopravní komplikace. čtk

## Ekonomika roste, ale zázrak to není

MIROSLAV PETR

**PRAHA** Oproti loňskému covidovému třetímu čtvrtletí plus 2,8 procenta, oproti druhému kvartálu letoška plus 1,4 procenta. Nárůst českého hrubého domácího produktu (HDP), alespoň podle včera zveřejněných předběžných údajů Českého statistického úřadu za třetí čtvrtletí 2021, naznačuje zlepšení ekonomiky.

I když ekonomové předpokládali o něco lepší čísla. Produkce českého hospodářství za celý rok zřejmě vzroste o méně než tři procenta, a bude tedy nižší, než ještě v polovině roku odhadovali. Návrat k předcovidové úrovni se odkládá zřejmě až na příští rok.

Data ČSÚ naznačují, že českou ekonomiku aktuálně vylepšují investice a spotřeba domácností, tedy hlavně obor služeb. Přínosem je, že lidé mají po lockdownech a omezených možnostech utrácení úspory, které nyní mohou investovat. Vedle toho produkce průmyslu nyní táhne ekonomiku spíše do minusu. Plusová čísla generuje domácí poptávka, ex-

port naopak klesá. Výsledná bilance tedy znamená určité oživení po pandemické krizi, byť menší než očekávané.

Podle ředitele odboru národních účtů ČSÚ Vladimíra Kermiety mírný pokles zaznamenal zpracovatelský průmysl zejména vlivem nedostatku komponentů, včetně měsíce chybějících čipů pro automobilky a další oblasti průmyslu. „Velká část nedokončené produkce skončila v zásobách, což se naplno promítlo do negativního salda zahraničního obchodu,“ uvedl Kermiet.

## „Docela solidní výsledek“

Analytik ČSOB Petr Dufek v této situaci považuje prezentovaný růst HDP za relativní úspěch. „Je to vlastně docela solidní výsledek, když vezmeme v úvahu situaci v tuzemském průmyslu, kterému se nedostávají komponenty, a ještě se musí vypořádávat s vysokými cenami komodit včetně energií,“ připomíná Dufek.

„Nepříznivé faktory v podobě výpadků ve výrobě automobilů s negativním přesahem i do dalších průmyslových odvětví bu-

dou působit i v letošním závěrečném čtvrtletí,“ soudí hlavní ekonom Generali Investments Radomír Jách. To podle něj může vést v závěru roku k viditelnějšímu zpomalení ekonomiky.

„Problémy v subdodavatelských řetězcích se podle všeho do konce roku nezlepší, do toho se přidává energetická krize, která citelně dopadne na řadu firem i domácností,“ připomíná hlavní ekonom České bankovní asociace Jakub Seidler.

Ve srovnání oproti předchozímu čtvrtletí je 1,4procentní růst české ekonomiky pomalejší než průměr celé Evropské unie. Odhad EU za třetí čtvrtletí, který včera zveřejnil statistický úřad Eurostat na základě dat z celé poloviny země unijní sedmadvacitky, dosáhl plus 2,1 procenta HDP. Z dosud známých dat se v předposlední čtvrtině roku nejlépe dařilo Rakousku (3,3 procenta), Francii (3 procenta) a Portugalsku (2,9 procenta), na chvostu je ekonomika Litvy, která se oproti druhému čtvrtletí nezměnila vůbec, a Lotyšska, kde HDP vzrostl o 0,3 procenta.

## Prodejce luxusních bytů v mrakodrapu dostal pokutu

**PRAHA** Finanční analytický úřad (FAÚ), který se zaměřuje zejména na boj proti praní špinavých peněz a odhalování finančních toků spojených s korupcí, uložil pokutu přes 700 tisíc korun společnosti, jež prodávala byty v mrakodrapu V Tower na pražské Pankráci. Podle úřadu dostatečně nekontrolovala původ peněz na nákup bytů, které stály i více než sto milionů korun. Napsala to Mladá fronta Dnes. Firma se k pokutě nevyjádřila. Byty ve V Tower si pořídili kupující z Kazachstánu, Alžírsko, Uzbekistán, Tchaj-wanu nebo Uruguaye. Část z nich se přitom skryla za schránkové společnosti v daňových rájích. čtk

## Microsoft sesadil firmu Apple z trůnu

**NEW YORK** Společnost Microsoft sesadila firmu Apple z pozice největšího podniku světa podle tržní kapitalizace. Příčinou je pokles akcií Applu v reakci na výsledky hospodaření za uplynulé čtvrtletí. Microsoft naopak od zveřejnění výsledků hospodaření posiluje. Uvedla to agentura Bloomberg. Akcie Applu kolem 16,30 SELČ ztrácely asi 3,7 procenta. Tržní

kapitalizace firmy tak činila 2,43 bilionu dolarů (53,8 bilionu korun). Akcie Microsoftu ve stejnou dobu naopak 0,6 procenta přidávaly a tržní kapitalizace firmy se zvýšila na 2,45 bilionu dolarů. Tržby Applu ve třetím čtvrtletí sice vystoupily na 83,36 miliardy dolarů, zaostaly však za očekávaným analytiků. Firma také oznámila, že kvůli problémům v dodavatelském řetězci přišla za čtvrtletí na tržbách o šest miliard dolarů Microsoft naopak vykázal rekordní zisk a jeho výsledky už 11. čtvrtletí za sebou překonaly očekávání analytiků. čtk

## Ethereum vyšplhalo na další rekord

**LONDÝN** Druhá největší kryptoměna ethereum včera vystoupala nad 4400 dolarů (přes 96 800 korun), a překonala tak předchozí rekord 4380 dolarů z 12. května. Přispěla k tomu technická aktualizace sítě. Ethereum od svého zářijového minima vzrostlo o 60 procent. Kolem 10.10 SELČ se na specializovaném serveru CoinDesk obchodovalo za 4303 dolarů, za uplynulých 24 hodin si tak připisovalo 6,9 procenta. O 2300 procent posílila za několik dní kryptoměna squid, která těží z popularity jihokorejského seriálu *Hra na oliheň* z produkce americké internetové televize Netflix. čtk